N°. 61. A°. 1834.

VRIJDAG, DEN 1sten AUGUSTUS.

NIEUWE SURINAAMSCHE COURANT EN LETTERKUNDIG DAGBLAD.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den* 30 *Julij* 1834.

Alzoo de navolgende personen zich bij rekeste aan den Gouverneur Generaal hebben geadresseerd, met verzoek om *Brieven van Manumissie*, voorde na te melde Slaven, te weten:

NICOLAAS GERRIT VLIER, voor de Slavin MINERVA en haar Zoon LOUIS, hem in eigendom toebehoorende. — En

LUCAS PETRUS GENIETS, voor de Slavin CHRISTINA, hem in eigendom toebehoorende.

Zoo is het, dat de Gouverneur Generaal goedgevonden heeft, alvorens hierop te disponeren, op te roepen alle degenen, welke vermeenen mogten eenige redenen te hebben, zich hiertegen te verzetten, om binnen den tijd van *drie* weken, na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt of pretentie ter Gouvernements Secretarij aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tijd, de verzochte *Brieven van Manumissie* verleend worden.

De Gouvernements Secretaris,

G. A. VAN DER MEE.

NIEUWSTIJDINGEN.

Extracten uit de Royal Gazette of British Guyana, van 12 Julij 1834.

DEMERARIJ, 12 Julij. Extracten uit the *Morning Herald*, van 31 Mei.

De zamenstelling van het ministerie schijnt volbragt, en de volgende lijst is in omloop, als houdende eene naauwkeurige opgaaf der veranderingen, welke hebben plaats gehad. De Graaf *van Carlisle*, Lord geheim Zegelbewaarder; Mr. *Spring Rice*, Secretaris voor de Kolonien, met zitting als boven; Lord *Auckland*, eerste Lord van de Admiraliteit, met zitting als voren; Lord *Mulgrave*, Postmeester Generaal; Mr. *Francis Baring* (zoon van Sir *Thomas Baring*), Secretarij van de Schatkamer en Mr. *More O'Ferrall Jr.*, Lord van de Schatkamer; in plaats van Mr. *Francis Baring*. Lords *Durham*, *Radnor*, *Duncannon*, *Elrington*, *King*, *Claricarca*, en Mr. *Abercrombie*, worden mede genoemd als insgelijks in Ambtsbetrekkingen te zullen komen, maar het ministerieel dagblad, hetwelk zulks mededeelt, doet tevens zijne beduchtheid blijken voor de herkiezing van de twee Edele Lords, welke alnu in het lagerhuis zitting hebben (Lords *Durham* en *Elrington*), bij aldien zij besloten om het gevaar te loopen van eene beroeping op derzelver lastgevers bij zulk eene gelegenheid. Eigenlijk is het niet waarschijnlijk dat dit gevaar zich verder uitstrekt dan het vermeld dagblad wil voorstellen, en dat andere Leden hun zitting beschouwen als een zeer onzeker soort van wegschenking wanneer hetzelve vereenigd is met eene publieke betrekking. Nogtans, schijnt het buiten twijfel, dat Lord *Grey*, indien het hem al nog niet gelukt moge zijn een ministerie te zamen te lappen, bij echter ten behoorlijken tijde daarin zal slagen. Het ontwerp tot de nieuwe verdeeling van het Kerkelijk eigendom in Ierland, zal derhalve in het kabinet worden gebragt: hetzij dat hetzelve in het Parlement zal worden gebragt, en alzoo een Rijks wet worden, en dit is een vraag die waarschijnlijk het lot van het bewind, en wij mogen er gerust bij voegen, van het Land zelve zal beslissen.

(Uit de *Times* van 2 Junij.)

De kabinets-zamenstelling, indien men het zoo mag noemen, werd gisteren, volgens de gewone wijze, of werk, of werkstelligijk voltooid, dat is te zeggen, er heeft eene verandering in de ambtsbetrekkingen plaats gehad, eene overplaatsing van personen van het eene departement naar het andere, eene huishoudelijke beweging in het inwendig bestuur van de administratie; maar wat aangaat eene vermeerdering van magt, karakter of waardigheid van welken aard ook schijnt zulks geen plaats gehad te hebben. Het gouvernement op een of twee persoonlijke uitzonderingen na, is gebleven zoo als het was. Het staat gelijk, voor zoo verre het personeel aangaat, zoo als het maandag morgen was zamengesteld, buiten twee van hare meest krachtige leden, de heeren *Stanley* en *J. Graham*. Het is onmogelijk eene vraag te ontwijken, waren wij niet reeds zoo gezind om die te doen: »of de heer *Spring Rice*, een Secretaris der Schatkamer, hoezeer zich onderscheidende door werkzaamheid, kunde en openhartigheid (hetwelk wij gereedelijk toestemmen), en wat meer, is een man van bijzondere waarde, reeds een zoodanigen rang in de staatkundige wereld heeft verkregen, of in de oogen der natie daartoe erkend wordt, dat een eersten Minister voor zijn vaderland kan verantwoorden, dien edelman tot de post van Secretaris van Staat voor de Kolonien, te verheffen, hetwelk welligt het moeilijkste ambt der kroon is, en dat in het tegenwoordig tijdstip, wanneer niet alleen het departement voor de Kolonien het opperbestuur zoo noodig behoeft van een meer dan bekwaam een verlichte Staatsman, maar dat de toestand van het koninklijk in het algemeen, vereischt, dat geene kabinets-aanstellingen worden verleend, dan aan mannen van beproefde ondervinding in de algemeene belangen van het gouvernement, en van uitgestrekten invloed en vermogen op hunne medeburgers.

Zal men nalaten te vragen door welke vreemde zamenvoeging der planeten Lord *Auckland* zich plotseling verheven heeft gezien tot het bewind over de Britsche vloot? Lord *Auckland* was te voren nimmer Lid van het kabinet, en niet alleen dat hij geroepen is geworden tot het Opperbevel over de magtige Britsche zeemagt, maar hij is verkoren boven de bekwaamste en meest geachtste staatsmannen in het Rijk om het gewigtig ambt van kabinets-minister te bekleeden in het zorgelijkste en vreesselijkste tijdvak welke onze jaarboeken opleveren. Wie en wat is Lord *Auckland* dan, dat hij zoodanig in het bewind is gedrongen. Wij hebben vernomen dat er geen Scheepsschrijvers bij de Marine is, welke voor dezen ex President van den Raad van Koophandel, beheeft order te doen, in bekwaamheid, manieren en hoedanigheden, eenen eersten Lord van de Admiraliteit betamende. Lord *Carlisle*, welkers moeijelijke diensten in het kabinet tot hiertoe onbeloond waren gebleven, heeft nu Graaf *Rippon*, vervangen in het voordeelig ambt van geheim Zegelbewaarder. Deze met de Heer *Ellice*, de ijverige en gemeenzame Secretaris van oorlog en schoonbroeder van Lord *Grey*, hebben de vier opengevallen plaatsen vervuld, en nogmaals rekenen wij ons op eer en geweten verpligt te verklaren, dat zij, als een geheel beschouwd, niet kunnen, noch zullen voldoen aan de verwachting van het Engelsche volk. Wij hebben Lord *Grey*, gewaarschuwd. Wij vreesden, en roepen tot getuigen onze sedert 3 à 4 dagen geplaatste artikelen, dat alle oude overblijfsels en vodderijen uit de ministeriele winkel, zouden worden voor den dag gehaald; de nog sterke en bruikbare artikelen ter zijde geworpen; de oude kleederen omgekeerd; oude gaten gestopt; oude lappen nieuw geverwd; en oud kalfsvel door nieuw met goud, overdekt zouden worden, en dit alles met

den spotnaam van een hervormd of althans verbeterd kabinet bestempeld, waarvoor echter zelfs de Schoolkinderen geen ontzag zouden hebben. Wel is waar, het is in vele opzigten, zoo slecht niet afgeloopen, maar laat Lord *Grey* of Lord *Brougham* rond zien, en trachten een redelijk schepsel in de geheele gemeente te vinden, welke met de laat-veranderingen te vreden zijn. Waarom een man van zulke erkende bekwaamheid, zulk een mannelijk en open karakter als of Lord *Durham*, achteruitgezet, om plaats te maken voor een Lord *Auckland*? Lord *Durham* zou bij de aanvaarding van de portefeuille van Secretaris voor de Kolonien, of (wij wenschten dit geschied ware), van Secretaris voor de buitenlandsche zaken of eenig ander Gouvernements ambt, met opene armen bij de natie zijn ontvangen geworden, als een borg voor de openhartige en regtstreeksche maatregelen welke daaruit zouden hebben voortgevloeid. Lord *Durham* zoude als bondgenooten van het gouvernement tot zich hebben gevoerd het geheele gewigt van dit talrijk, bekwaam, wel zamengesteld, en nu vreezen wij, vervreemd, verbitterd en verdeelde ligchaam. Zij kennen de vaste en verlichte verknochtheid van den Edelen Graaf aan hunnen zaak, in zoo ver als met een goede zaak, van een goed gouvernement overeen te brengen is, daaronder begrepen eene gelijkmatige regtvaardigheid, en wij herhalen het de in meening verschillende Leden van het kabinet geen andere waarborg van Lord *Durham* zouden hebben begeerd, buiten zijne aanvaarding van het Ministerie. Maar hoe zal het nu bij zijne uitsluiting gaan? Er moeten nieuwe verkiezingen plaats vinden, onder anderen een voor *Cambridge*, door Mr. *Spring Rice's* bevordering. Laat de Ministers dan waken, hoe de stemmen van deze magtige klasse hunner medeburgers begeven worden, en dat zij ons naderhand kenbaar maken welk soort van vergoeding voor het verlies van Lord *Durham's* medewerking, zij door de benoeming van Lord *Auckland* of van deszelfs beschermeling's) Lord *Lansdowne*), dankbaarheid hebben ingeoogst

Mr. *Abercrombie*, insgelijks, schijnt niet onder de jongste benoemingen te zijn begrepen; was er één gemeensman in het geheele koningrijk wenschelijk voor Lord *Grey* geweest in de herstelling van het verminkte kabinet, dan was de Heer *Abercrombie* die man. Bescheiden, na den kind, openhartig, regtvaardig, omzigtig in zijne oogmerken en volstandig in het doorzetten derzelve, van eene langdurige ondervinding, met gezond verstand begaafd, en daarenboven eenen onberispelijken naam genietende, is hij een der genen op wien Lord *Grey* met vertrouwen zoude hebben kunnen steunen, en aan wiens raadgevingen hij veilig had kunnen gehoor geven. Maar het is alles om het even, welke personen dan ook in het ministerie zijn getreden, de bekwaamsten zijn achter uitgesteld voor de dofgeestigen. Lord *Mulgrave*, een edelman van uitstekende en onschatbare verdiensten, is tot Postmeester Generaal benoemd, in de plaats van den Hertog *van Richmond*, gelijk Lord *Auckland*, Sir *James Graham* is opgevolgd; ook is Lord *Auckland* tot het kabinet toegelaten, terwijl Lord *Mulgrave* zulks niet is.

Wij bedroeven ons zeer over dit alles: diep bejammeren en betreuren wij de gebeurtenissen; en is het geenzins de minste onzer smarten, dat Lord *Grey* en de Lord Kanselier dit ellendig van lat en pleisterwerk opgetrokken kabinet hebben bekrachtigd; deze droevige teleurstelling der hoop en vooruitzigten der natie.

M E N G E L I N G E N.

Een bezoek te la Trappe.

Fragment uit de gedenkschriften van eenen Enthusiast.

Op de terrgreis van Paimboeuf naar Parijs, bleef ik eenige dagen in Nantes. Men verhaalde mij hier veel van het Trappisten klooster te La Meilleraye, en de vriend, bij wien ik gehuisvest was, bood zich aan, mij daar heen te brengen. »Ik ken, zeide hij, Pater *Anton*, den Superieur van het klooster, hij is een zeer geestig en door en door geleerd man." — « Waarlijk, antwoordde ik, dat zijn twee hoedanigheden die ik te zamen nog nooit in eenen man heb aangetroffen. — Ik wil kennis met Pater *Anton* maken." In waarheid, deed mij dit niet alleen besluiten het klooster La Meilleraye te bezoeken; ik had in mijn leven menigvuldige aanvallen van vroomheid gehad, en wenschte verlangend mannen te leeren kennen die zich alleen met het geestelijke bezig houden. Ik besloot daarom terstond tot de reis, doch zeide aan mijnen vriend, dat ik gaarne alleen dien pelgrims togt wilde doen. Hij ontving als een echte Bretagner mijnen dank, gaf mij een aanbevelingsbriefje aan Pater *Anton*, en verzelde mij tot aan de deur.

Het was den 18den December 's morgens half twaalf uur, en buitengewoon koud: de sneeuw, die den ganschen nacht door gevallen was, viel in groote vlokken nog altijd voort, en ik had zeven mijlen met een slecht huurpaard in de sneeuw en op glad ijs af te leggen: dit alles droeg niet weinig bij, om mij in een slechten luim te brengen. Desniettegenstaande legde ik bijna vijf mijlen af, zonder mij aan eenen reisgenoot in deze bijna menschenledige plaats aan te sluiten. Ik zoude mijne reis ook even zoo eenzaam geeindigd hebben, had de vrees van te verdwalen, mij niet eindelijk doen besluiten, om eenen ouden boer aan te spreken, die sedert een uur te voet in mijne nabijheid ging — »Goede man!" zeide ik tot hem: »kunt gij mij niet den kortsten weg naar La Meilleraye wijzen?" — »Dit is de regte weg, mijn heer! en dewijl gij daarheen wilt, zoo gaan wij wel te zamen." — Ik nam het aanbod van den landman aan, en had geene oorzaak het te berouwen, want hij vertelde mij vele bijzondere omstandigheden van het ellendig leven der Trappist, en besloot zijn verhaal met de woorden, terwijl hij mij sterk aanzag: »Nu mijn heer, gij meent zeker, dat zij ongelukkig zijn; geenszins. Zij spreken niet, maar aan hun uiterlijk ziet men wel.... Waarlijk, ik werd morgen Trappist, als men landlieden aannam." Wij kwamen nu aan eene soort van dorp, dat uit drie of vier huizen bestond. Mijn leidsman bond hier mijn paard zoo onstuimig vast, dat ik bijna geloofde in slechte handen te zijn gevallen. »Hier woon ik," zeide hij, »rijd slechts regt uit langs de groote boomen heen tot aan den vijver, en gij zult de groote boomen zien." Toen gaf hij mijn paard eenen slag en in minder dan een kwartier uurs was ik aan den vijver.

Tegen over denzelven, niet ver van de ingangsdeur, wieschen twee monniken in de ijsschollen de wasch van hunne broeders: zij waren geheel blaauw van den fellen vorst, en hunne oogen vochtig door tranen. De noorden wind blies hun juist in het gezigt, en hunne witte kappen waren met sneeuw en rijm bedekt. »Ik wilde gaarne eenen nacht in het klooster blijven;" zoo sprak ik hun aan, »is aan u het opzigt over de deur toevertrouwd?" Zij wezen met den vinger op eenen monnik, die de deur half geopend had, en mij met veel goedheid ontving. Nadat hij mijn paard aan de deur had vastgebonden, zeide hij, dat hij voor hetzelve zoude zorgen, bragt mij bij den pater gastmeester en keerde hierop op zijnen post terug. Ik wenschte Pater *Anton* te zien. Men antwoordde, dat hij daags te voren naar Parijs gereisd was. »Wij hebben gisteren eenen van onze broeders ter aarde gebragt;" zeide de monnik, »hij was van voorname geboorte, en bijzondere omstandigheden hebben mijnen eerwaardigen opperste genoodzaakt zich naar diens familie te begeven." — De afwezigheid van dezen buitengewonen man was mij onaangenaam, en ik deed het den pater gastmeester verstaan. — »Overigens, antwoordde hij, zal ik u alle deelen van het klooster toonen, en gij zult, gelijk alle reizigers, bij ons als vriend en broeder behandeld worden." Toen ik hem te kennen gaf, dat ik mij gaarne wilde warmen, bragt hij mij terstond in de werkplaats van den smid. — Bij onze intrede zetteden de drie daar bezig zijnde monniken hunne arbeid voort, zonder op ons acht te slaan. Ik rigtte aan den pater eene vraag; hij wees echter met den vinger op het over den schoorsteen zich bevindende schrift: »H i e r s p r e e k t m e n n i e t!" Hij bragt mij hierop in de overige apartementen en de werkplaatsen, van allerhande soort, die zich daar bevinden; als toen begaven wij ons naar het kerkhof. Hier groef een monnik alleen een graf. Hij was van tamelijke groote, maar scheen niet over de 30 jaren oud te zijn. In weerwil van de koude was zijne gezigtskleur wit; zijn oog was ter aarde geslagen, en zijn voorkomen had niet het afdruksel van zielenlijden. »Mijn God!" riep ik, mij tot den pater wendende, uit, « welken diepen vrede geniet gij aan dit oord?" Hij toonde met den vinger op een schrift aan den muur luidende: »H i e r w o r d t n i e t g e s p r o k e n!" Zijn broeder echter had voor hem geantwoord, en ik zal nooit den blik vergeten, dien de ongelukkige op mij wierp, toen ik het bovenstaande zeide. Hij bleef een oogenblik op zijne spade geleund, zijne oogleden openden zich moeijelijk...., hij sloot ze echter weder, en zette zijn werk voort, want de broeder gastmeester zag hem aan. »Is het dan waar," vraagde ik bij het uitgaan van dit treurig oord, »dat gij dagelijks aan uw graf graaft?" »Het is waar;" antwoordde de monnik, »dat altijd een graf voor een van ons open is; dit graf werd gisteren toegeworpen, daar moet dan wel heden aan een nieuw gegraven worden, en die zelfde die daarmede bezig is, is hetzelfde nabij, om het in te gaan, want sedert zes maanden kwijnt hij, en alle zorgvuldigheid van het eerwaardige Opperhoofd heeft niets gebaat; hij behoort tot diegenen, welker reis kort is; geene lijden veel, dewijl zij niet langer lijden moeten....—" »Wie is dan die jonge monnik? waar is hij van daan?" — « Hier weten wij niet, waar een onzer van daan is; wij allen weten echter waar heen wij gaan."

Hij liet mij in de eetkamer voor de vreemdelingen gaan, waar men mij een tamelijk goed avondeten opdroeg, dat uit eijeren, visschen en nooten bestond. Nadat de maaltijd geeindigd was, bragt hij mij in eene zeer goed gemeubileerde kamer, waar hij mij alleen liet, en mij der bescherming Gods aanbeval. Het sloeg eerst zeven uur; maar ik had het koud, ging daarom te bed leggen, en begon te lezen, want ik had toevallig in mijn zak een deel van René's werken. Lang las ik gedachteloos in dit schoone boek, zonder dat ik mijnen geest van de voorwerpen vermogt af te trekken, die mijne ziel bezig hielden. Ik had geloofd dat men het bij de Trappisten voor genoeg hield, niet meer aan de wereld te denken; ik had geloofd, dat God de ondragelijke leegte van een hart als het mijne bij hun vermogt aan te vullen. Getroffen door alles wat ik had gezien, tooverde mij mijne verbeeldingskracht duizend zeldzame beelden, duizend wonderlijke tooneelen, voor den geest; ik zag in de verte drie wit gekleedde gestalten voor eene kolenvuur; hierop den grooten jongen witten man aan den rand van het graf, den voet op zijne spade geleund, en zijne oogen diepzinnig op mij gerigt, en de onzalige woorden: »H i e r w o r d t n i e t g e s p r o k e n!" kwamen op de tafel te voorschijn; de blik van den grooten jongen man scheen voortdurend op mij gerigt, mij overal te volgen en mijn hart met gewetens verwijten te overvallen.

Zoo bragt ik den nacht tot één ure des morgens tusschen waken en slapen door, tallooze droomen te weeg brengende, terwijl ik met iedere hartklopping eene andere gedachte kreeg, en nooit sloeg mijn hart zoo sterk!.... Dezen toestand te ontleden en te verklaren was even zoo onmogelijk, als der verbeeldingskracht palen te stellen. Eindelijk overweldigde mij de slaap; mij ontbrak de moed, om mijn

licht uit te blazen; mijne denkbeelden schenen zich voor mijnen geest in eenen kring te draaijen; ik wilde wakker blijven, want het was mij, als of de nacht niet zonder een bijzonder voorval zoude verloopen. Maar Morpheus strooide zijne papaver-korrels over mijne oogleden; ik werd rustiger en sliep in, toen de klank van eene klok mij weder wekte. Ik luisterde en hoorde langzaam door den langen gang op welken mijn kamer stiet, de monnikken voorbij gaan, om zich naar het koor te begeven. Het door het opheffen der voetzolen op den grond veroorzaakte gedruisch hield allengskens op, ik hoorde niets meer.... Daar opende zich plotselijk zachtjes mijne deur, en een monnik, het gezigt onder zijne kap verborgen, trad langzaam en met ernstigen tred binnen. Verrast en verschrikt rigtte ik mij in het bed op, en wilde gerucht maken.... toen legde hij zijne vingers op de lippen, naderde mijn bed, greep mijne hand, drukte dezelve tweemaal sterk, met zijne ijskoude handen, legde toen weder zijnen vinger op de lippen en liet ze vallen. Nu eerst hief hij zijne kap op, zag mij treurig aan en verdween. — Het was de groote jonge man van het kerkhof!... Ik weet niets verder; heb hem naar niets gevraagd; ik wilde niets meer weten.

De Groote en Kleine Duivel.

Een rijk kunstminnaar, RISTABY, die in *Yorkshire* een buitengoed had, nam den schilder VANDRAMINI bij zich in huis, om hem tegen eene overeengekomene belooning eenige schilderstukken te laten maken. VANDRAMINI gedroeg zich echter op eene zoo ruwe en onmanierlijke wijze, dat hem zijn begunstiger de deur moest wijzen. Zoo verstoten reisde hij naar *York* en ging aldaar bij een lakenkooper, dien hij dikwijls met zijnen patroon bezocht had. Hij nam van hem laken op borging, en toen hij in den loop van het gesprek vernam, dat de lakenkooper een paar honderd pond sterling haar liggen had, overreedde hij hem dezelve tegen 5 Percent te leenen. Met het laken en het geld ging hij naar eenen kleermaker, en liet zich van dat laken kleederen maken. Toen hij deze ontvangen had, betaalde hij ook hem zijne rekening niet, en maakte zich uit de voeten. Eenige maanden daarna kwam RISTABY naar *York*, en toen hij den lakenkooper bezocht, deed deze onderzoek naar diens gunsteling VANDRAMINI.

« O, dien deugniet heb ik reeds lang uit het huis gejaagd!" antwoordde de gevraagde.

Nu volgde eene verklaring en men ried den bedrogenen, om niet alles te verliezen, zich door een schilderstuk van den kunstenaar schadeloos te stellen: hij hield zich in de buurt in *Scarborough* op.

De lakenkooper volgde dezen raad: hij vond den kunstenaar, en na eene harde woordenwisseling, teekende hem VANDRAMINI een groot beeld: het hoofd des Satans na zijnen val. De lakenkooper liet het in zijn huis ophangen, en toonde het iederen inwoner van *York* zonder eenige betaling. Het lokte niet alleen eene menigte nieuwsgierigen uit de stad, maar ook uit de omstreken tot hem; ieder reiziger nam het in oogenschouw, en hij kreeg daardoor zoo veel koopers van zijne waren, dat hij voor zijn verlies rijkelijk schadeloos gesteld werd.

Den armen kleermaker, die van VANDRAMINI nog het maakloon en het daarbij behoorende voor de hem gemaakte kleedingstukken te vorderen had, ergerde dit zeer en om ook niet alles te verliezen, besloot hij insgelijks naar *Scarborough* te wandelen, en te beproeven of hij van zijnen schuldenaar niet ook een schilderstuk konde verkrijgen. Met vele buigingen kwam hij bij den schilder en bad hem, daar hij toch voor zijnen stadgenoot den lakenkooper een stuk geschilderd had, waardoor deze zijn geluk gemaakt had, ook hem er een te doen geworden.

« Mijne vordering is, wel is waar, niet zoo groot als die des lakenkoopers — voegde hij er bij — ik verlang daarom ook niet een zoo groot schilderstuk; ik ben tevreden, als gij zoo goed zijt, mij een heel klein duiveltje te schilderen. Ik zal u daarvoor zeer dankbaar zijn."

Dit drollig verzoek miste zijne uitwerking niet. Des kleermakers wensch werd vervuld; hij keerde met een klein schilderstuk, den duivel voorstellende, naar *York* terug. Hij liet het voor geld zien, het lokte vele nieuwsgierigen er naar toe, en een rijk liefhebber, dien dit beeld wegens deszelfs vervaardiging nog bijzonder waard was, kocht het van den kleermaker voor eenen aanzienlijken prijs.

Het Gestoorde Offerfeest.

De voorstelling van MARIA STUART was begonnen. Ik had daarin de vuurproef van mijne eerste verschijning op het tooneel in de rol van OBELLY door te staan. Zoo groot ook mijn heldenmoed vroeger geweest was — nu, daar het tot de uitvoering kwam, veranderde dezelve plotselijk in de verschrikkelijkste hazenvrees. — Gij, die daar beneden zit in het parquet, en in het parterre, met het gelaat eens regters, hetwelk zich bij de linksche gebaarden des spelers in honende plooijen vertrekt; en door uw lagchen over den armen zondaar op het tooneel de staf breekt: doe toch ook eene enkele keer deze proef, plaats u op den vulkaanachtigen grond, die, heeter als lava, onder de zolen des beginners brandt; laat u aankijken door de duizend verwachtende oogen, die als vuurraderen voor zijn gezigt draaijen, en hem het bloed door de aderen jagen, zoo dat hij niet weet, of hem het hart in de borst, of in de toppen der vingers zit; open dan uwe mond, waaruit anders altijd het berispende vonnis zoo gemakkelijk en helder klinkt, tot de met zorg bestudeerde rol, en voel dan die drukking in de keel, als of het zijden koord ter uitvoering van het vonnis: sta deze gevaarlijke proef ook eens door, en laat blijken hoe het daarbij met uwe gemoedsrust staat! —

Tot dat mijne rol uitgespeeld was, had ik op niets gelet, wat rondom mij voorviel; de spelers, die mij in vroegere voorstellingen, slechts hadden toegeschenen, werden nu des te voortreffelijker kunstenaars, daar ik hen zoo koelbloedig zag handelen: en ik begon mijn eigen talent in grooten twijfel te trekken, maar naauwlijks had ik er mijne laatste rede uitgestameld, als ook weder een — zoo ik meen — billijke hoogmoed mijne borst verhief, en ik mij toch niet zonder bekwaamheid en talenten waande.

In aangename rust, zoo als een gelukkig overwinnaar, na volbragten kamp, stond ik, toeschouwend, achter het portaal. Ik was nog zeer met mij zelven bezig, om de eerste tooneelen van het laatste bedrijf bedaard te genieten; toen echter MARIA, in feestgewaad, met de kroon op het hoofd, en het gelaat over reeds verheerlijkte, den laatsten gang deed, om zegenpralende te eindigen; toen had mij weder de verrukking aangegrepen, die de waarheid der voorstelling altijd te weeg brengt. Sidderend stond ik daar, en zag haar voorwaarts treden met de prachtige kleeding eener Koningin en den zwevenden gang eener bovenaardsche, zag haar LESTERN, den begunstigden, nog eenen blik van liefde en vergeving toewerpen, toen de verandering van haar gelaat mij opmerkzaam maakte en mijne blikken de hare volgden. Zij troffen den grijsaard, haren vader, die digt voor het portaal, met vooruitgeheven hoofd, angstig stond te luisteren. Een geruisch onder de aanschouwers trof mijn oor, en in hetzelfde oogenblik zag ik den grijsaard binnen treden, door eene deur, die door het portaal naar het tooneel geleidde. Een oogenblik stond hij tegen over mij, toen sprong hij driftig te voorschijn, en lag in de armen zijner dochter.

« Niemand zal het wagen u te naderen;" — sprak hij, zich waardiglijk voor haar stellende, — mij alleen zullen zij grijpen, wien toch eindelijk de straf bereikt, om een leven te eindigen, dat slechts door uwe liefde nog behouden werd. O mijne dochter! vergeef het den onbezonnen grijsaard, die, door kuiperijen in het net gebragt, nooit een teeder vader voor u was, en de heiligste pligten der natuur, om ijdele nietswaardigheden, verzuimde. Mijn dood zal u ten zegen zijn, en de genadige Monarch zal, door mijn bloed verzoend, u uwe erfdeel niet onttrekken: o konde ik u met hetzelve eenen onbevlekten naam nalaten! — MARIA had hem, onder tranen en liefkozingen, gezocht gerust te stellen; eene straal van hoop glansde in haren blik, en naauwelijks hoorbaar fluisterde zij den ouden toe: « LUDOMIR! vader! hij kan niets kwaads brengen!" — Deze sloeg zijne oogen op, en een jongman, in eenen pels gehuld, die met eenen politiebeambte, gelurende dit onverwachte voorval, op het tooneel getreden was, trad nu bescheiden en beleefd naar beiden toe. « Vergeving, Graaf LINSKY!" sprak hij: « de vreugde, eindelijk u v[illegible] sp[illegible]r gevonden te hebben, dreef mij hier heen. Ik breng u de vergiffenis des Konings, die na geeindigd onderzoek erkende, dat gij slechts misleid, niet schuldig waart. Uwe goederen zullen u worden terug gegeven, en uwe ware vrienden verwachten u met verlangen." LUDOMIR!" sprak de oude met eene geroerde stem: « ik heb het niet aan u verdiend, toen ik u smadelijk uit mijn huis wees, en u elken omgang met mijne dochter verbood. Het ongeluk heeft mij regtvaardig gemaakt en kan ik u nog vergelden, o zoo neem mijn hoogst kleinood, mijn dierbaar kind, hetwelk in het ongeluk haren rijken schat van liefde jegens mij ontsloot; mij aan alle nasporingen onttrok, mij voedde en pleegde, en mijnentwegen eens ongewone baan betrad; — eene dochter, van welke mij alleen de dood zoude scheiden, gaf ik u niet de zorg voor haar geluk over."

De jonge man greep zijne hand en kuste ze teederlijk, terwijl hij der geliefde eenen blik der onuitsprekelijkste zielenvreugd toewierp; in dit oogenblik, brak onder het Publiek, hetwelk met de plegtigste stilte deze tooneelen begeleid had, eene donderende toejuiching uit. De drie hoofdpersonen, die in de uitstorting van hun gevoel aan geene toeschouwers gedacht hadden, wendden zich verlegen en dankend tot hen. MARIA sprak geroerd, dat zij voor deze stoornis zeer om vergeving bad, en om verlof vroeg van het tooneel te mogen aftreden. Het Publiek wenschte haar geluk, juichte en wierp haar bloemen toe. Eenigen riepen: « Wij mogen nu niets meer zien: wij willen den schoonsten indruk medenemen!" Anderen: « Geluk en zegen over de goede dochter!" en bij het uitgaan hoorde ik de woorden: « dat was het schoonste *gestoorde offerfeest*."

Uittreksel eener Leerrede,

uitgesproken door een Roomsch Katholijk Pastoor even na den opstand der Belgen.

Alzoo hebben wij u dan, geachte Katholijken! een aantal bewijzen bij gebragt, hoe God de ondankbaarheid eens volks straft: laat ons thans zien, of de opstand in *België* ook tot die bewijzen kan gebragt, en als eene straf voor onze ondankbaarheid omtrent God kan beschouwd worden. Sedert wij door Gods goedheid van de Franschen verlost wierden, zijn er reeds zestien jaren verloopen; dus zijt gij zestien jaren een vrij volk geweest: maar hebt gij die weldaad steeds voor oogen gehad, of hebt gij weldra al de ellende vergeten, die gij onder het Fransche juk hebt uitgestaan: wat waart gij vroom en godsdienstig toen NAPOLEON uwe zonen wegnam, en toen gij in de benaauwdheid zat: maar zoodra was de krijg niet gedaan, of gij dacht niet meer aan God, en toen uw hemelsche Vader uw vruchtbare jaren schonk, en uwe landerijen en uw vee zegende, toen werdt gij brooddronken, en kocht voor uwe vrouwen zilveren en gouden oorijzers, en zondags hadt gij geen tijd om geregeld in de kerk te komen; maar zondags avonds hadt gij wel tijd om in de kroeg te gaan en u daar dronken te drinken; ja ik heb mij zelfs meer dan eens geërgerd, dat gij zondags namiddags deel naamt aan goddelooze en barbaarsche spelen, die ik mij schaam hier te noemen.

Toen evenwel in 1817 uwe landerijen, toen uwe granen op het veld stonden te verrotten; toen uw vee bijkans in het land verdronk, en gij veel schade leedt, toen zag ik u weer geregeld in de kerk komen, en de zondag wierd weer stiller en eerbiediger doorgebragt; ik zag ook weer meer ernst op uw gelaat, en er heerschte minder luidruchtigheid; minder baldadigheid onder uwe huisgenooten. Maar hoo lang heeft die beterschap geduurd? Voorwaar zeer kort: want, toen er weer vruchtbare jaren op volgden, werdt gij op nieuw ongodsdienstig, dartel en brooddronken: ja, ik zeg het u en ik moet het u zeggen, gij zijt, even als de Israëliten een hardnekkig volk; zoodra de roede Gods, waarmede hij ieder ondankbaar volk tuchtigt, weggenomen wordt, valt gij terstond weder in uwe vorige ondankbaarheid; en het schijnt wel dat gij zonder kastijdingen niet meer

te regeren zijt, en dat een vruchtbaar jaar u meer bederft, dan een jaar van regenplassen, stormen en doodelijke ziektens.

Gij herinnert u nog wel het jaar 1826! Weet gij nog wel, hoe vele leden van deze gemeente er toen door den dood werden weggerukt; hoeveel vee gij verloren hebt; hoeveel landerijen er toen door de overstrooming bedorven zijn: ja, ik behoef het u niet te herinneren, want ik zie er velen alhier tegenwoordig, die of een kind of een broeder, of een stuk vee, of zelfs hunnen geheelen oogst verloren hebben, en dat was al wederom eene nieuwe straf voor uwe ondankbaarheid en brooddronkenheid, gedurende de vorige vruchtbare jaren: want gij zijt een hardnekkig volk; hoe meer weldaden gij geniet, hoe ongodsdienstiger gij wordt, en tot zoolang zult gij zoo blijven, dat God u bijna geheel in het ongeluk stort.

Ja, geachte Katholijken, ik spreek eene harde taal tot u; maar mijn pligt en mijn geweten wil ik niet verzaken; want Gods hand is te zigtbaar in alles wat u gedurig wedervaart, om er u niet opletttend op te maken: daarom wijs ik u op nieuw op den zomer van 1829. Hoe akelig is het geweest: hoe wierden uwe landerijen overstroomd; hoe zonk uw vee in het doorweekte land: hoe bloedde mij het hart, toen ik het hongerige rund des nachts van ellende hoorde loeijen, als het geen droog plekje kon vinden om te grazen te gaan; toen gij het moest verkoopen, omdat gij er geen voeder voor hadt, of toen gij het van ziekte voor uwe oogen zaagt sterven. Maar heeft die nieuwe ramp u verbeterd? Zijt gij godsdienstiger geworden! Ik laat u zelven die vraag beantwoorden. En zoo is dan nu de maat uwer ondankbaarheid vol gemeten, en daarom verwekt dan God nu de Belgiërs, om u en het geheele Nederlandsche volk voor onze ondankbaarheid te straffen. De Belgiërs toch weren het gelukkigste en het gezegendste volk van den aardbodem: onze Koning had het met weldaden overladen en nogtans beloonen zij hem met de snoodste ondankbaarheid en dreigen u en ons allen te verslinden. Dat nu noem ik ondankbaarheid! Zulk eene ondankbaarheid kunt gij niet verdragen! Maar ik vraag het u, zijt gij niet even ondankbaar omtrent God, en moet God dan iets van u verdragen, hetgeen gij niet verdragen kunt. Gelooft het toch, opregte Katholijken! God straft ons met hetzelfde kwaad, waarmede wij gezondigd hebben. Woeker wordt met verlies gestraft; ontucht met ziekten, en ondankbaarheid met ondankbaarheid.

Doch niet gij alleen hebt u aan snoode ondankbaarheid schuldig gemaakt, maar ons geheele volk en daarom wordt ook ons geheele volk thans getuchtigd: maar wij hebben niet noodig ons met onze overige Landgenooten te bemoeijen: zij zullen hunne ongodsdienstigheid voor zichzelven moeten verantwoorden en ik voorzie de mogelijkheid, dat het hun zoo benaauwd wordt gemaakt, dat zij door angst gedreven om hulp tot God zullen roepen. Daarom dan, enz.

De honden blaffen nooit in hunnen wilden of natuurlijken toestand, zij huilen en knorren slechts, het blaffen wordt alleen bij tamme, aan de menschen gewende honden vernomen. *Samini* zegt, dat de herdershonden in de Egyptische woestijnen de eigenschap van het blaffen niet bezitten, en toen *Columbus* de honden, welke hij naar Amerika had overgebragt, weder zag, bevond hij, dat zij die eigenschap verloren hadden. Ook de ouden waren reeds op dit verschijnsel opmerkzaam. *Jezajas* vergelijkt de blinde wachters van Israël met deze dieren. „Zij zijn stom," zegt hij, „zij kunnen niet blaffen." Daarentegen vergelijkt *David* het gedruisch zijner vijanden met „het geblaf der honden rondom eene stad." Het schijnt derhalve, dat het blaffen der honden eene verkregene eigenschap, eene *inspanning tot spreken* is, welke zij, in hunnen omgang met menschen beproefd hebben.

Koning *George* III plagt van den Hertog Roxburgh te zeggen: „Het is mij altijd aangenaam hem te zien, want hij heeft mij nog nimmer om eene gunst verzocht."

AMERIKAANSCHE OPREGTHEID.

In een der jongste dagbladen van *Savanah* leest men de volgende aankondiging:

„Ik ondergeteekende, *John Hewett*, maak hiermede aan alle kennissen en andere personen Christelijk bekend, dat ik van heden af geene schulden hoegenaamd meer betalen zal, welke ik nog mogt komen te maken.

J. Hewett."

De President.

DOMMELIUS, een kruk der krukken,
En elk ten spot,
Trok, door *Fortuna's* vreemde nukken,
Het hoogste lot.
Nu kon de man met staatsie leven,
En werd in 't end
Bij zek're Regtbank zelfs verheven
Tot President.

Om kunde was hij niet verlegen;
Slechts rang zijn *but*.
Hij had een' schrander' man gekregen
Tot *substitut*:
Dees liet zich gaarne goed tracteren,
Als schraal bij kas,
En leende zich tot *praesideren*,
Als 't zitdag was.

Maar ach! op zek'ren morgen wekte
DOMMELIUS
Een bod, die hem tot schrik verstrekte;
Dees sprak aldus:
« Gij woont toch, achtbaar Heer, op heden
« De zitting bij? —
« De substituut is ziek; die reden
« Deed mij ylings mij
« U te informeren." — »Goed, mijn jongen!
« Ik kan ditmaal" —
Zoo luidde, als uit de keel gewrongen,
Des achtbren taal.
De *toga*, lang in 't stof verborgen,
Komt voor den draad;
Waarop hij ernstig, vol van zorgen,
Naar 't raadhuis gaat.

Daar is hij — plaats! — hij zet zich neder,
Maar hoest en kucht;
Hij wenkt zijn' buurman: »Vriend DE VEDER!
« Ik ben beducht —
« Zoo schrikkelijk ben ik verkouwen,
« En heesch daarbij, —
« 't Verhoor niet uit te kunnen houën;
« Doe gij 't voor mij!"

« Fiat!" is 't antwoord — opgetogen,
Hoort hij met lust.
Maar 't duurt wat lang; — daar sluit hij de oogen,
In slaap gerust.
Men stoot hem aan: »Uwe uitspraak wachten
« We ô President!"
« Hé! — roept hij — laat ons 't regt betrachten;
« Men hang' den voet!"

— « Het is geen *criminele questie*,
« Naar gij 't verstond;
« De zaak betreft alleen de *gestie*
« Van zek'ren grond, —
« Een bouwland." „Wel, dat hoeft geen vragen,"
Zegt hij met spoed, —
De handen op zijn buik geslagen: —
„Men meste 't goed!" —

G. H. NAGEL.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 31sten Julij, het Schip *de jonge Barend*, Kapt. R. VAN WIJK; Passagier: Jonge Heer ... *Kuster*.

Idem, het Schip *Wilhelmina en Maria*, Kapt. J. J. BART, beide van Amsterdam.

ADVERTENTIEN.

(33141) Op den 25sten dezer, des middags om *een* uur, is alhier overleden, mijn geachte Vriend, de WelEdele Heer PIETER WILLEM TICHELAAR, in den ouderdom van 36 jaren; van welk treurig afsterven, aan Vrienden en Bekenden bij deze kennis wordt gegeven.

Paramaribo, den 30 Julij 1834.

C. S. SPILLENAAR,
Executeur.

Gebroeders Cordua

hebben ontvangen per het Schip *de Harmonie*, Kapt. D. SPREEUW, en bieden te *koop* aan:

Een fraai assortiment Juweelen Vinger- en Oorringen naar de laatste smaak; alsmede een dito Gouden en Zilveren Dames en Heeren Horologien, gaande op zes Diamanten steenen; gekleurd O. I. zijde Zakdoeken in soorten; Kreppe omslag dito voor Dames; zwarte zijde hals dito; Maghonichouten Scheerkistjes met toebehooren; Zilveren Sleutel-Ringen; en vele andere Goederen meer. (33145)

DEGENHARD & KRAMER

hebben ontvangen en bieden te koop aan: Boter; Kaas; Hammen; Rookspek en Zoutvleesch in kwart tonnen; Saucijsjes; Worst en Tongen; Rollade in vaatjes; Rookvleesch; Gort; groene en kapucijner Erwten; gedroogde Vruchten; dito op brandewijn; Rozijnen; Krenten en Pruimedanten; oxhoofden Roode Wijn; dito in kisten en bij het dozijn; Madera en Rhijn Wijn; Jenever; Brandewijn; Likeuren; patent-, lijn- en genua Olie; Verfwaren; Koffijzakken en Lubecker Linnen, en meer andere Goederen in voorraad.

Paramaribo, 28 Julij 1834. (33159)

(33155) De ondergeteekende heeft bij behoorlijke Procuratie aangesteld tot zijne *Generale Gemagtigden*, den Heer Mr. J. C. PALTHE WESENHAGEN en het Huis van Negotie, canterende onder de Firma van IM THURN & BIXBY.

Paramaribo, den 28 Julij 1834.

F. W. CRAGIN, *M. D.*

SCHEPEN IN LADING.

Naar Amsterdam:

Het gekoperd Tweedeks Fregatschip Sophia Maria, Kapt. G. L. Röperhoff. — Adres bij L. D. J. van Bommel. — Sluit 10 Augustus.

Het gekoperd Tweedeks Fregatschip Surinaamsche Vriend, Kapt. J. A. de Lang. — Adres bij L. D. J. van Bommel. — Sluit 22 Augustus.

Naar Boston:

De Nd. Am. Brik Fame, Kapt. Nickerson. Adres bij J. M. Samson.

Hoogsten Waterstand

AAN DE FORTRESSE *NIEUW AMSTERDAM.*

	's morgens. u. m.	's namidd. u. m.
1. Vrijdag	3—15.	3—42.
2. Zaturdag.	4—08.	4—30.
3. Zondag	4—54.	5—18.
4. Maandag.	5—37.	5—58.

☞ Als het aan de Fortresse *Nieuw Amsterdam* hoog water is, dan is zulks aan *Paramaribo* 14 minuten *later.*

Ter Drukkerij van FUCHS & C°.